

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Alia inconvenientia recensentur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

§. III.

Alia inconuenientia recensentur.

81. **A**lia absurda & inconuenientia deducuntur ex illo trito & communi Adversariorum principio, quo asserunt voluntatem creatam determinare decretum & concursum Dei ad speciem actus, & ab eo determinari ad individuum, seu ad eliciendam hanc numero operationem potius quam aliam, ut fuscè exponit Suarez in *Meta-physica disp. 5. sect. ultima.*

Ex hoc enim principio, quod sæpe repetunt & inculcant Adversarij, sequitur primò, voluntatem creatam esse primum eligens, & primum determinans, ac proinde primum liberum: diuinam verò solum secundum eligens, & secundum liberum. Probatur sequela: Illa causa prius eligit, & prius determinat, quæ per se primò attingit in actu vel effectu aliquam rationem priorem illà quæ ab altera attingitur: Sed ratio specifica in actibus voluntatis creatæ, est prior individuali, eaque nobilior & perfectior, cum illa eorum essentiam & quidditatem constituat, ista verò sit extra illorum essentiam & quidditatem: Ergo si voluntas creatæ, in suis actibus liberis rationem specificam per se primò attingat, & concursum Dei ad illam determinet, ab eoque solum determinetur ad rationem individualem & numericam suæ operationis, voluntas creatæ erit primum liberum, primumque determinans, diuina verò solum secundum liberum & secundum determinans: imò voluntas diuina erit posterior voluntate humanà, eusque veluti ancilla & pedissequa; ejus enim determinationem expectare debèbit, ut determinatè in actus nostros liberos insuat: sicut ancilla ut operetur, expectat nutum vel imperium dominæ suæ; vel sicut habitus, ut in actum secundum exeant, voluntatis determinationem & flexum expectant: quò exemplò utuntur ipsi Adversarij.

82. Secundo ex eodem principio sequitur, id quod melius & perfectius est attribui voluntati creatæ, Deo verò id quod est minus bonum & minus perfectum: quod in Pelagianis sæpissimè reprehendit & detestatur Augustinus. Sequela patet, cum enim ratio specifica, utpote constituens essentiam & quidditatem rei, sit nobilior individuali, quæ est extra essentiam & quidditatem illius, determinatio ad speciem actus, perfectior est determinatione ad individuum: Ergo si ad voluntatem humanam per se primò referatur determinatio ad speciem actus, & diuinæ attribuitur solum determinatio ad individuum, manifestum est, id quod est melius & perfectius attribui voluntati creatæ, diuinæ verò id quod est minus bonum, & minus perfectum.

83. Confirmatur: Decretum & auxilium indifferens dat solum possibilitatè volendi & operandi; ipsum autem velle & operari est à libero arbitrio, sub tali decreto & auxilio indifferenti, se ad volendum & operandum determinante: Sed actu velle & actu operari, est quid nobilius & perfectius, quam posse velle & posse operari, ut constat: Ergo Adversarij dant libero arbitrio id quod est melius & perfectius, Deo autem id quod est minus bonum, & minus perfectum, & ut loquitur Augustinus supra relatus: *In eo quod dicunt esse amborum, priores se faciunt, posteriorem Deum.*

Tom. I.

A Tertiò ex eodem Adversariorum principio sequuntur duo alia inconuenientia, quæ illi maxime vitare putant ex positione decretorum indifferentium: nempe destrui libertatem arbitrij, & Deum esse causam peccati. Sequela probatur, quantum ad utramque partem. Et in primis quòd destruat libertas, facile suaderi potest, argumento desumpto ex doctrina Adversariorum. Duplex enim solet distingui in nobis libertas: altera specificationis, quæ respicit actum quantum ad speciem, & dicit potestatem eligendi actum vel objectum hujus vel alterius speciei: altera exercitij, quæ versatur circa actum in individuo, & quatenus hic & nunc ab homine exercetur. Sicut ergo Adversarij contendunt, quòd si Deus determinaret voluntatem creatam ad speciem actus, ab ea tolleret libertatem specificationis, quia (inquiunt) ita de ratione causæ liberæ est seipsam determinare, ut repugnet eam à Deo determinari. Ita etiam propter eandem rationem, si voluntas creatæ non se determinet ad actum in individuo, sed à Deo determinetur, sequitur per talem determinationem, ab ea tolli libertatem exercitij, quæ non respicit solum actum in specie, sicut libertas specificationis, sed etiam in singulari & in individuo, & prout hic & nunc exercetur. Vel si per istam determinationem, non tollatur libertas exercitij, per alteram non tollatur libertas specificationis; & sic præcipua Adversariorum argumenta, quibus probare contendunt, ex positione decreti efficaciæ & prædeterminantis, sequi destructionem, aut læsionem libertatis creatæ, penitus infringuntur, & enervantur.

B Probatur etiam sequela Majoris, quantum ad secundam partem. Deus erit causa peccati, si determinet voluntatem hominis ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex propria malitia, aut defectibilitate, determinata: Atqui si illam determinet ad eliciendum hunc actum in individuo potius quam alium, illam determinabit ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex sua malitia & defectibilitate determinata: Ergo erit causa peccati. Major constat, Minor probatur. In hoc actu singulari reperitur aliqua deformitas & malitia specialis, quæ non conuenit illi secundum suam rationem specificam; malitia enim quæ sumitur ex circumstantiis aggravantibus intra eandem speciem, non pertinet ad rationem specificam actus, sed ad individualem: alioquin illæ circumstantiæ mutarent speciem moralem actuum humanorum, & non intra eandem speciem aggravarent. Item actus odij Dei verbi gratià, secundum rationem specificam abstrahit à latitudine graduali, & ab eo quòd sit intensus ut quatuor, vel ut sex: species enim, ut docet Aristoteles, se habent sicut numeri, & consistunt in indivisibili. Si verò consideretur in individuo, habet gradus determinatos malitiæ & deformitatis: Ergo si Deus determinet voluntatem creatam ad eliciendum talem actum odij in individuo, illam determinabit ad aliquam specialem gradum malitiæ, & deformitatis, qui non includitur in ratione specifica, & ad quem illa non erat ex propria malitia & defectibilitate determinata.

LLl iij